

Påstand om livsvarig fengsel for Herman Harris Aall.

«Like farlig som de største ledere av forræderiet 9. april.»

4-9-47

Etter en del vitneavhøring, kom man i saken mot Herman Harris Aall i går ettermiddag så langt som til prosekutoren. Aktor, statsadvokat Gunnar Meyer, konkluderte med å nedlegge påstand om livsvarig fengsel, tap av almen tillit for alltid og inndragning og erstatning med tilsammen 80.000 kroner. Tiltaltes skyld er etter aktoratets oppfatning bevist for nær sagt alle tiltaleposters vedkommende, sa statsadvokaten. Aall var Quislings varmeste tilhenger, hva han enn kunne mene om ham privat. Dr. Aall hadde særlig gode forutsetninger for å vite at det hersket krigstilstand mellom Norge og Tyskland, og han måtte ha forstått dette som alle andre mennesker forsto. Jeg vil ikke påstå, fortsatte aktor, at Aall har vært drevet av maktbegjær eller lyst til jordisk gods, men jeg vil påstå at hans virksomhet har vært så stor og så farlig at han kommer i klasse med de største lederne i dette landsforræderi.

I går gjennomgikk man også det siste punkt i tiltalebeslutningen, nazistenes såkalte «Undersøkelseskommissjon av 1943». Denne kommisjon skulle granske begivenhetene før og omkring 9. april 1940, i den hensikt å renske Quisling for alle beskyldninger om forræderi.

Aall var kommisjonenes formann. Han forteller at Terboven nektet ham å nedsette en slik undersøkelseskommissjon, men ved henvendelse til Hitler fikk han dennes samtykke. Tiltaltes hensikt var å foreta en rent historisk-vitenskapelig undersøkelse av forholdene. Sannheten skulle fram, sa han, men tyskerne ville ikke utlevere alle nødvendige dokumenter. Aall fant det best å vente med å offentliggjøre resultatet av undersøkelsene til etter krigen. Heller ikke Quisling hadde vært særlig stemt for nedsettelsen av en slik kommisjon.

Da lagmannen til slutt eksaminerte Aall om hvordan han kom med i spioncentralen i Malmö, brøt tiltalte sammen og begynte å gråte idet han utbrøt: «Ja, men dette er jeg jo ikke tiltalt for!» Aall forklarte etterhvert at han var blitt tatt ved nesen på det skammeligste den gangen. Han hadde fått inntrykk av at det hele var arrangert for å muliggjøre noe rent filosofisk-vitenskapelig arbeid. Han hadde ikke ant at det var spionasje med i spillet.

En del vitner ble avhørt og ga et sympatisk bilde av tiltalte. Reidar Aagaard fortalte at han av Aall hadde fått i oppdrag å samle alle opplysninger om tysk spionasje i Norge før 9. april 1940. Disse opplysninger ble etter krigen overlevert til det allierte etterretningsvesen. Aall ville etter vitnets mening ha alle slags opplysninger, uansett om de gikk i partiets og tyskerens favør eller ei.